Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ)»

другого (магістерського) рівня вищої освіти
за предметною спеціальністю А4 Середня освіта (Географія)
галузі знань А Освіта

Тернопіль, 2027 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	А Освіта
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	А4 Середня освіта
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ (СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ)	А 4.07 Середня освіта (Географія)
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Магістр
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю «Середня освіта (Географія)»
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ	Вчитель-магістр (Середня освіта (Географія))

ПОГОДЖЕНО
Голова науково-методичної ради
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
_____ Надія ДРОБИК
«__» _____ 2027 р.

ВНЕСЕНО ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ
проєктною групою
ОПП «Середня освіта (Географія)»
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Гарант освітньої програми
(керівник групи забезпечення ОПП)
_____ Оксана СЕМЕГЕН
«__» _____ 2027 р.

ПЕРЕДМОВА

Затверджено вченою радою університету (протокол № 11 від 23.04.2020 р.), із змінами та доповненнями, затвердженими вченою радою університету (протоколи № 13 від 29.06.2021 р., № 13 від 28.06.2022 р., № 10 від 30.05.2023 р., № 14 від 25.06.2024 р., № 14 від 24.06.2025 р.), затверджено вченою радою університету № 19 від 30.06.2026 р.), уведено в дію наказом ректора № 97-р від 23.04.2020 р., № 157-р від 29.06.2021 р., № 127-р від 28.06.2022 р., № 146-р від 30.05.2023 р., № 201-р від 25.06.2024 р., № 211-р від 24.06.2025 р., № 217-р від 30.06.2026 р.

Розроблено проєктною групою ОП «Середня освіта (Географія)» Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка у складі:

1. Семеген Оксана Олегівна – кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (гарант освітньої програми).

2. Сивий Мирослав Якович – доктор географічних наук, професор кафедри географії та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

3. Заставецька Леся Богданівна – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри географії та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

4. Альтгайм Любов Богданівна – кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та методики її навчання.

5. Заблоцький Богдан Володимирович – кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та методики її навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

6. Вітенко Ігор Михайлович – заступник директора з науково-методичної роботи та міжнародного співробітництва Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти.

7. Федоруц Микола Васильович – директор академічного ліцею «Українська гімназія ім. І. Франка».

8. Куца Ірина Володимирівна – магістрантка спеціальності А 4 Середня освіта другого рівня вищої освіти.

9. Маркульчак Тетяна Юріївна – магістрантка спеціальності А 4 Середня освіта другого рівня вищої освіти.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Рецензент – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри географії та туризму Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького **О. Байтеряков**.

2. Рецензент – заступник директора з науково-методичної роботи та міжнародного співробітництва Тернопільського обласного комунального інституту післядипломної педагогічної освіти **І. Вітенко.**

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ З ПРЕДМЕТНОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ А4 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ)

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, географічний факультет, кафедра географії та методики її навчання
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр.
Галузь знань	А Освіта
Спеціальність	А4 Середня освіта
Предметна спеціальність	А4 Середня освіта (Географія)
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Географія) Secondary Education (Geography)
Освітня кваліфікація	Магістр середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Географія)
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – магістр. Спеціальність – А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) ***Предметна спеціальність*** – А4.07 Середня освіта (Географія) ***Освітня програма*** – «Середня освіта (Географія)» ***Професійна кваліфікація*** – вчитель-магістр (Середня освіта (Географія))
Наявність акредитації	-
Форма навчання та розрахунковий термін навчання	Очна (денна, дуальна); 1 рік і 4 місяці
Мова(и) викладання	Українська мова
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС
Передумови	Вступ на базі диплома ступеня бакалавра
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності НД 2096728, дійсний до 01.07.2026
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/magistr/geo/opp_014.07.php
2. Мета освітньої програми	
Забезпечення теоретичної та практичної підготовки магістрів середньої освіти – вчителів географії. Всебічний розвиток майбутнього фахівця як особистості, його талантів, інтелектуальних, творчих, формування цінностей необхідних для успішної реалізації компетентностей, а також відповідального громадянина, здатного примножувати суспільний потенціал України як держави, сприяти її сталому розвитку та реалізації європейського вибору нації. Покращення якості загальних і фахових компетентностей, зокрема для реалізації різноманітних проєктів розвитку сучасної географічної освіти. Формування знань, умінь та навичок задля впровадження змістовних педагогічних практик, застосування інноваційних підходів, які внесуть нову якість до навчального процесу та покращення методик навчання географії у закладах загальної середньої освіти.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за	Галузь знань: А Освіта. Спеціальність: А4 Середня освіта. Предметна спеціальність: А4.07 Середня освіта (Географія). ***Об'єкт вивчення***: організація і забезпечення освітнього процесу

наявності))	у закладах освіти; педагогічні теорії, концепції, методики викладання освітніх і спеціальних дисциплін. ***Цілі навчання***: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми за предметною спеціальністю в освітній діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. ***Теоретичний зміст предметної області***: сучасні теоретичні засади фундаментальних і прикладних наук галузі, достатні для формування спеціалізованих умінь/навичок розв'язання проблем, необхідних для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності. ***Методи, методики та технології***: загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, освітні технології та методики формування системи компетентностей за відповідними спеціальностями в закладах освіти, інформаційно-комунікаційні технології. ***Інструментарій та обладнання***: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання для освітнього процесу; спеціалізоване лабораторне та технологічне обладнання і програмне забезпечення; інформаційні ресурси та технології; бази для проведення практик.
Орієнтація освітньої програми	***Освітньо-професійна***. ***Освітня орієнтація***: опрацювання методик навчання географії у закладах загальної середньої освіти, методик виконання науково-педагогічних досліджень, а також індивідуальних природничо- та суспільно-географічних розвідок. ***Професійні (спеціальнісні) акценти***: використання сформованого креативного і критичного мислення для впровадження результатів індивідуальних природничо- і суспільно-географічних досліджень у процес навчання географії у ЗЗСО, здійснення освітньо-виховного процесу у закладах загальної середньої освіти (за предметною спеціальністю А4.07 Середня освіта (Географія)).
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Підготовка вчителя географії закладів загальної середньої та професійної освіти на рівні високих стандартів якості освіти й забезпечення на цій основі їхньої конкурентоспроможності на національному, європейському та світовому ринках праці. Передбачає формування інтегральної, загальних та фахових компетентностей, спрямованих на вирішення завдань Нової української школи. Ключові слова: вища освіта, магістр, географія, НУШ.
Особливості програми	Освітньо-професійна програма є практично орієнтованою та фокусується як на формуванні теоретичних, прикладних географічних знань, умінь та навичок, так і на застосуванні сучасних методів навчання географії в закладах освіти. До того ж, акцентується науково-педагогічна складова у підготовці майбутнього фахівця задля подальшої реалізації ним освітніх проєктів відповідного спрямування. Формування компетентностей відбувається завдяки розробленим програмам освітніх компонентів, які передбачають проходження практик у закладах середньої освіти з використанням інноваційних технологій та новітніх освітніх методик та методів у педагогічній роботі. Важливою складовою є запрошення гостьових лекторів, які мають наукові та практичні здобутки у дидактиці географії. Додатково посилює практичну складову взаємодія викладацького

	складу із Малою академією наук.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти
Подальше навчання	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, електронне навчання в системі Moodle, навчання на основі самостійних досліджень тощо. Викладання проводиться у вигляді лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, семінарів, практичних занять, самостійного навчання, індивідуальних занять тощо.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень магістрантів здійснюється за системою ECTS та національною шкалою оцінювання. *Поточний контроль* – індивідуальне та фронтальне усне опитування, письмове опитування, тест-контроль, есе, презентації, реферативні повідомлення, захист проєктів, дискусії за круглим столом та ін. *Підсумковий контроль* – екзамени та заліки, з урахуванням накопичених балів у процесі поточного контролю. *Державна атестація* – підготовка та публічний захист магістерської роботи.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв’язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК1.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК2.** Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності. **ЗК3.** Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт. **ЗК4.** Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним. **ЗК5.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення. **ЗК6.** Здатність розробляти та презентувати освітні проєкти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети. **ЗК7.** Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати. **ЗК8.** Здатність до навчання впродовж життя. **ЗК9.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. **ЗК10.** Здатність спілкуватися іноземними мовами.
Фахові компетентності (ФК)	**ФК1.** Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності. **ФК2.** Здатність використовувати інновації у професійній діяльності. **ФК3.** Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя. **ФК4.** Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого

	навчання. **ФК5.** Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку. **ФК6.** Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу. **ФК7.** Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища. **ФК8.** Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності. **ФК9.** Здатність усвідомлювати та інтегрувати концептуальні природничо-географічні, суспільно-географічні, картографічні, психолого-педагогічні знання та навички. **ФК10.** Здатність розв'язувати задачі у професійній діяльності з методики профільного навчання географії та позакласної роботи, спрямовані на формування у здобувачів освіти ключових і предметних географічних компетентностей, фахового світогляду. **ФК11.** Здатність здійснювати самостійно та організувати дослідницьку діяльність здобувачів освіти з використанням сучасних методів і технологій, прикладних географічних досліджень природних і суспільних явищ та процесів, адаптованих під конкретні умови освітньої діяльності, узагальнювати отримані результати, презентувати їх. **ФК12.** Здатність до поглиблення знань і вдосконалення предметної області природничої, антропогенної, суспільної географії, картографії та геоінформаційних технологій, методики навчання географії, що включають новітні наукові здобутки у сфері професійної діяльності, є основою для оригінального мислення, проведення досліджень та критичного осмислення професійних проблем. **ФК13.** Здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі з метою розширення й актуалізації географічних і психолого-педагогічних знань, пояснювати їх письмовими, усними та візуальними засобами на різних просторових рівнях (світовому, регіональному, державному, локальному), працювати в глобальному, інформаційному середовищі за фахом. **ФК14.** Здатність до здобуття спеціалізованих умінь та навичок розв'язання проблем сучасної географічної науки, педагогіки, психології, методики навчання географії, які необхідні для проведення наукових дослідження, провадження інновацій наукової та педагогічної діяльностей. **ФК15.** Здатність до організації та проведення позанавчальної роботи здобувачів освіти географічного, краєзнавчого, туристського або іншого фахового спрямування. **ФК16.** Здатність володіти іноземною мовою на рівні, достатньому для роботи з навчально-методичною літературою зі спеціальності. **ФК17.** Здатність здійснювати аналіз та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, формувати спроможність у них до самооцінювання.
7. Програмні результати навчання	
ПРН1	Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення

	освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.
ПРН2	Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.
ПРН3	Називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.
ПРН4	Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.
ПРН5	Описує методику розробки освітніх проєктів, пояснює зміст та призначення їх етапів, аналізує спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозує очікувані результати.
ПРН6	Визначає і характеризує основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень; описує апарат науково-педагогічного дослідження, демонструє навички презентації результатів науково-педагогічного дослідження.
ПРН7	Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.
ПРН8	Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.
ПРН9	Демонструє уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.
ПРН10	Називає і аналізує шляхи мотивації учнів до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.
ПРН11	Демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу.
ПРН12	Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.
ПРН13	Демонструє здатність діяти автономно і в команді.
ПРН14	Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в учнів.
ПРН15	Розуміє концептуальні засади та основні теоретико-методологічні проблеми природничої, антропогенної, суспільної географії, картографії та геоінформаційних технологій, методики навчання географії та профільної географії на рівні новітніх наукових здобутків.
ПРН16	Обирає шляхи розв’язання практичних задач у професійній діяльності з методики профільного навчання географії та позанавчальної роботи, творчо застосовує методи формування ключових і предметних географічних компетентностей здобувачів у закладах освіти різного типу.
ПРН17	Знає та застосовує понятєво-концептуальний апарат географії, теоретичні й емпіричні досягнення психології, педагогіки та методики навчання географії, що дозволяє пов’язувати й

	порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії та освітнього процесу з географії, організовувати дослідницьку роботу.
ПРН18	Обґрунтовує вибір сучасних методів і технологій прикладних географічних досліджень, профільного навчання географії, позанавчальної роботи зі здобувачами освіти, володіє методикою географічних досліджень, необхідних для організації практичних занять з географії та позашкільної роботи, демонструє вміння організовувати дослідницьку роботу здобувачів освіти.
ПРН19	Обирає форми та методи організації освітнього процесу з орієнтацією на світовий і національний рівень, володіє вміннями працювати в глобальному інформаційному середовищі за фахом, підбирати спеціальну літературу та картографічні твори.
ПРН20	Демонструє володіння спеціалізованими уміннями та навичками розв'язання проблем сучасної географічної науки, педагогіки, психології, методики навчання географії, які є необхідними для проведення наукових досліджень, провадження інноваційної наукової та педагогічної діяльностей.
ПРН21	Здійснює відбір, аналіз, представлення і поширення географічної інформації, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби, картографічні методи, інформаційно-комунікаційні технології.
ПРН22	Володіє основами іноземних мов на рівні, необхідному для роботи з навчально-методичною літературою зі спеціальності, здатний удосконалювати й підвищувати власний професійний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.
ПРН23	Володіти державною мовою України, вмінням логічно будувати власне мовлення в різних сферах професійної діяльності, презентувати результати власних досліджень усно / письмово.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники (НПП), що забезпечують освітню-професійну програму, є штатними співробітниками університету, мають наукові ступені й вчені звання та відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Усі НПП мають наукові ступені і вчені звання. Освітня та професійна кваліфікації НПП відповідають освітнім компонентам ОП, які вони забезпечують. Їхні публікації (за останні 5 років) представлені в наукометричних базах Scopus/WoS/категорія А, у журналах категорії Б та відображені в рубриці «Науковці ТНПУ» Наукової бібліотеки ТНПУ імені Володимира Гнатюка. Усі викладачі ОП мають діючі профілі в професійних наукових мережах ORCID, ResearcherID, Google Scholar. Науково-педагогічні працівники ОП беруть участь у програмах професійного розвитку в установах-партнерах ТНПУ в Україні та за кордоном, в міжнародних проєктах.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення ОП відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і гарантування якості освітнього процесу, зокрема: навчальні корпуси ТНПУ з належною соціальною інфраструктурою; лекційні аудиторії, оснащені мультимедійною технікою; комп'ютерні класи, профільні навчальні лабораторії, бази педагогічних практик – заклади загальної середньої освіти; бібліотека, читальний зал, гуртожиток; пункти харчування ТНПУ. Матеріально-технічне забезпечення дозволяє організувати освітній процес протягом усього циклу підготовки

	здобувачів вищої освіти.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний сайт ТНПУ: http://tnpu.edu.ua; необмежений доступ до мережі Інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; віртуальне навчальне середовище Moodle; пакет MS Office; корпоративна пошта; навчальні і робочі плани; графіки навчального процесу; розклади занять; навчально-методичні комплекси дисциплін; навчальні та робочі програми дисциплін; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; програми практик; методичні вказівки щодо виконання курсових проектів (робіт); критерії оцінювання рівня підготовки; пакети комплексних контрольних робіт.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можливість у рамках академічного обміну між ТНПУ та ЗВО України згідно укладених угод з університетами-партнерами навчатися, стажуватися на базі університету, що приймає здобувачів вищої освіти, з наступним визнанням академічних результатів освітньої діяльності в університеті з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС.
Міжнародна кредитна мобільність	Можливість у рамках академічного обміну здобувачами вищої освіти між ТНПУ та міжнародними університетами-партнерами згідно укладених угод про міжнародну кредитну мобільність навчатися на базі цих університетів з наступним визнанням освітніх результатів у ТНПУ.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не здійснюється.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

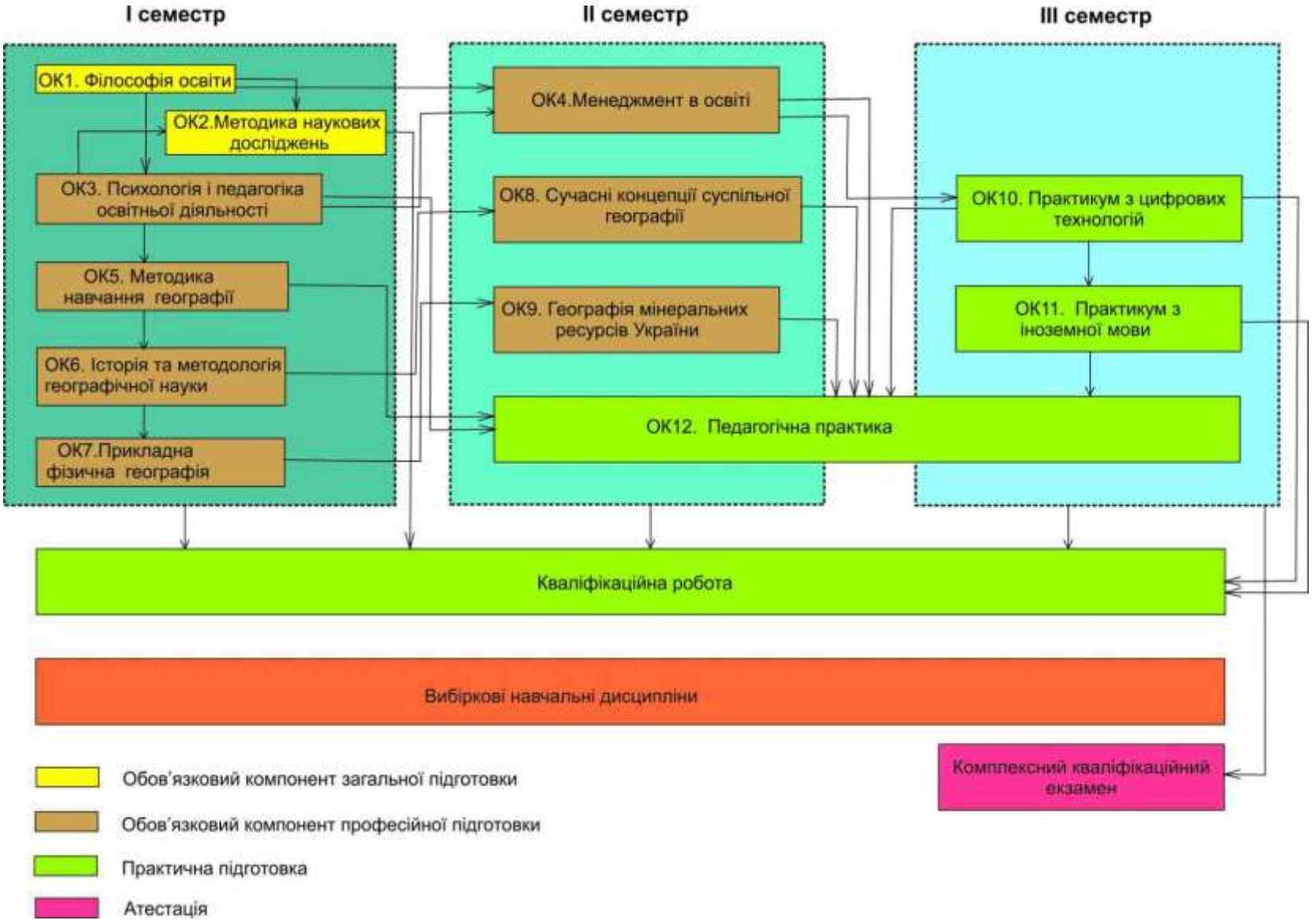
2.1. Перелік компонент освітньої програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кіль-кість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОПП			
1.1. Загальна підготовка			
ОК1	Філософія освіти	3	екзамен
ОК2	Методика наукових досліджень	3	залік
Обсяг обов'язкових компонентів загальної підготовки		**6 кредитів**	
1.2. Професійна підготовка			
ОК3	Психологія і педагогіка освітньої діяльності	3	екзамен
ОК4	Менеджмент в освіті	3	екзамен
ОК5	Методика навчання географії	3	екзамен
ОК6	Історія та методологія географічної науки	3	екзамен
ОК7	Прикладна фізична географія	3	залік
ОК8	Сучасні концепції суспільної географії	3	екзамен
ОК9	Географія мінеральних ресурсів України	3	екзамен
Обсяг обов'язкових компонентів професійної підготовки		**21 кредит**	
1.3. Практична підготовка			
ОК10	Практикум з цифрових технологій	3	залік
ОК11	Практикум з іноземної мови	4	залік
ОК12	Педагогічна практика	23	залік
Обсяг обов'язкових компонентів практичної підготовки		**30 кредитів**	
Атестація			
А1	Комплексний кваліфікаційний екзамен		екзамен
А2	Кваліфікаційна робота	9	публічний захист
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		**66 кредитів**	
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОПП			
2.1. Загальна підготовка			
Вибіркові компоненти*		6	залік
Обсяг вибіркових компонентів загальної підготовки		**6 кредитів**	
2.2. Професійна підготовка			
Вибіркові компоненти*		18	залік
Обсяг вибіркових компонентів професійної підготовки		**18 кредитів**	
Загальний обсяг вибіркових компонентів		**24 кредитів**	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		**90 кредитів**	

***Вибіркові компоненти** *(навчальні дисципліни) із загальноуніверситетського каталогу вибіркових навчальних дисциплін загальної підготовки та каталогу вибіркових дисциплін професійної підготовки освітньої програми, а також навчальних дисциплін з інших освітніх програм чи інших рівнів вищої освіти ТНПУ / інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності.*

2.2. Структурно-логічна схема навчальних дисциплін освітньої програми предметної спеціальності

А 4.07 Середня освіта (Географія)

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма атестації здобувачів вищої освіти	1. Комплексний кваліфікаційний іспит. 2. Публічний захист кваліфікаційної роботи. Обов'язковою умовою допуску до атестації є успішне виконання здобувачем повного обсягу освітньої програми (90 кредитів ЄКТС).
Вимоги до кваліфікаційного іспиту (екзамену)	Кваліфікаційний екзамен передбачає оцінювання досягнень результатів навчання, визначених освітньою програмою, мають на меті встановлення освітньої і професійної кваліфікації і включають завдання для перевірки результатів навчання з географії та методики її навчання у закладах загальної середньої освіти. Атестація здійснюється відкрито і публічно.
Повна назва та реквізити відповідного Професійного стандарту	Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 р. № 1225).
Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти»	Враховано такі професійні компетентності: А (А1. (А1.1., А1.2., А1.3., А1.4.), А2. (А2.1., А2.2., А2.3., А2.4., А2.5.), А3. (А3.1., А3.2., А3.3.)), Б (Б1. (Б1.1., Б1.2., Б1.3., Б1.4.), Б2. (Б2.1., Б2.2, Б2.3.), Б3. (Б3.1., Б3.2., Б3.3.)), В (В1. (В1.1., В1.2., В1.3.), В2. (В2.1., В2.2., В2.3., В2.4., В2.5.)), Г (Г1. (Г1.1., Г1.2.), Г2. (Г2.1., Г2.2., Г2.3.), Г3. (Г3.1., Г3.2., Г3.3.)), Д (Д1. (Д1.1., Д1.2.)).
Вимоги до атестації здобувачів за умови присвоєння професійної кваліфікації	Присвоєння професійної кваліфікації за ОП здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства, відповідного професійного стандарту та «Положення про присвоєння професійних кваліфікацій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка». Формою атестації для присвоєння професійної кваліфікації є кваліфікаційний іспит за предметною спеціальністю Середня освіта (Географія), метою якої є встановлення рівня опанування здобувачами вищої освіти знаннями, вміннями, навичками та компетентностями, що передбачені для присвоєння відповідної професійної кваліфікації. Зміст кваліфікаційного іспиту визначається тематикою освітніх компонентів, які забезпечують формування компетентностей, передбачених відповідним професійним стандартом. Умовою присвоєння професійної кваліфікації є складання кваліфікаційних екзаменів на оцінку не менше, ніж на 60 балів.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в галузі методики викладання географічних дисциплін; має на меті застосування певних теорій та методів географічних та педагогічних наук; характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Вона відповідає вимогам оригінальності, унікальності та неповторності висунутих положень з чітким обґрунтуванням методології наукового пошуку. Кваліфікаційна робота не містить академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації й обов'язково проходить перевірку на оригінальність за допомогою програм UniCheck на освітній платформі ТНПУ Moodle. Кваліфікаційна робота оприлюднюється на офіційному сайті ТНПУ або у репозитарії ТНПУ.
Вимоги до публічного захисту	Захист кваліфікаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні екзаменаційної комісії. Передумовою допуску до захисту магістерської роботи є попередній захист її на науково-методичному семінарі кафедри географії та методики її навчання, апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях, методичних семінарах тощо. Доцільним є опублікування тез доповідей,

	статей у студентському та магістерських вісниках ТНПУ, у вітчизняних та зарубіжних фахових наукових виданнях та ін.
Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти	
Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	Функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів: ➢ визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; ➢ здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; ➢ забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів; ➢ забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; ➢ забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; ➢ забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти. Регулюється Положенням про внутрішню систему забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.
Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти в ТНПУ представлені у таких нормативних документах, зокрема у Положеннях: ➢ «Положення про організацію освітнього процесу»; ➢ «Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка»; ➢ «Положення про академічну мобільність у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка»; ➢ «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти»; ➢ «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в ТНПУ»; ➢ «Положення про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті».
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Механізм створення та періодичного перегляду ОП закладено у «Положенні про розроблення і супроводження освітніх програм»: «Група забезпечення ОП здійснює моніторинг ринку праці, організаційно супроводжує процес підготовки здобувачів вищої освіти впродовж усього терміну навчання, аналізує її актуальність, відповідність ОП чинним нормативним документам, рекомендаціям МОН України, вимогам роботодавців та студентської спільноти й, за необхідності, розробляє зміни до навчальних планів та іншої документації. Пропозиції щодо удосконалення ОП надає програмна рада як дорадчий орган гаранта ОП, створена Комісією внутрішнього

	забезпечення якості освіти факультету. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка».
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб	Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів, науковопедагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи, а також рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів ВО. Він закладений у таких Положеннях ТНПУ: ➢ «Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти»; ➢ «Правила призначення стипендій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка»; ➢ «Порядок формування рейтингу успішності здобувачів освіти для призначення академічних стипендій в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка»; ➢ «Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників». Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на вебсайті ТНПУ.
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Освітній процес на ОПП «Середня освіта (Географія)» здійснюється відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу»; здобувачі ОПП забезпечені необхідними ресурсами (матеріально-технічна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, дистанційна освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо удосконалення практичної підготовки та організації самостійної роботи здобувачів ВО різних форм навчання, в т. ч. через постійний моніторинг, актуалізацію курсів дисциплін, дистанційну освітню платформу Moodle. В ТНПУ діють Положення: ➢ «Положення про електронний навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни»; ➢ «Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін».
Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти	Усі здобувачі вищої освіти ОПП «Середня освіта (Географія)» та науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію ОПП, підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи здобувачів ВО перевіряються на плагіат у системі Moodle. Популяризацію принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітньо-наукову діяльність ТНПУ здійснюють Комісія з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами та Група сприяння академічній доброчесності. Нормативні документи щодо їхньої діяльності розміщені на сайті ТНПУ. Усі здобувачі вищої освіти ОПП «Середня освіта (Географія)» та науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію ОПП, підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. Наглядову та контролюючу функцію виконує комісія з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами. Врегулювання конфліктних ситуацій в ТНПУ, реалізація заходів щодо виявлення і попередження конфліктних ситуацій відбувається відповідно до «Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій». Відповідно до законодавчих вимог в університеті діє «Гаряча лінія», на яку здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники можуть звернутися за інформаційною підтримкою щодо дотримання принципів академічної доброчесності та можливих її порушень.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	А1	А2
ЗК1	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ЗК2		+			+		+		+	+		+	+	+
ЗК3			+	+								+	+	
ЗК4	+		+	+	+		+					+	+	+
ЗК5	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+
ЗК6			+		+							+	+	+
ЗК7		+	+		+							+	+	+
ЗК8	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+
ЗК9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ЗК10											+		+	+
ФК1			+	+	+		+	+			+	+	+	+
ФК2		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+
ФК3			+	+	+							+	+	+
ФК4			+	+	+							+	+	+
ФК5			+		+							+	+	+
ФК6			+	+	+					+		+	+	
ФК7			+	+	+					+		+	+	
ФК8		+	+	+	+					+		+	+	+
ФК9		+			+	+	+	+	+			+	+	+
ФК10					+							+	+	+
ФК11		+				+	+	+	+			+	+	+
ФК12		+				+	+	+	+			+	+	+
ФК13		+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+
ФК14		+	+		+	+	+	+	+			+	+	+
ФК15	+				+							+	+	
ФК16											+	+	+	+
ФК17			+		+							+	+	

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	А1	А2
ПРН1	+		+	+	+		+	+				+	+	+
ПРН2		+			+		+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН3			+	+								+	+	+
ПРН4	+	+	+	+	+							+	+	+
ПРН5		+	+		+							+	+	+
ПРН6	+	+	+		+							+	+	+
ПРН7			+		+							+	+	+
ПРН8			+	+	+							+	+	+
ПРН9					+							+	+	+
ПРН10			+		+							+	+	
ПРН11			+	+	+							+	+	
ПРН12			+	+	+							+	+	
ПРН13			+	+	+	+		+		+		+	+	+
ПРН14		+	+	+	+	+	+			+		+	+	+
ПРН15		+				+	+	+	+			+	+	+
ПРН16		+			+	+						+	+	+
ПРН17		+	+		+	+	+	+	+			+	+	+
ПРН18		+			+	+	+	+	+			+	+	+
ПРН19					+			+				+	+	
ПРН20		+	+		+	+	+	+	+			+	+	+
ПРН21		+				+	+	+	+		+	+	+	+
ПРН22											+	+	+	+
ПРН23	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+

Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України «Про вищу освіту». [Електронний ресурс]. URL : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18

2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 4017-IV. В редакції від 10.10.2024 року. [Електронний ресурс]. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text

3. Довідник користувача ЄКТС. 2015. [Електронний ресурс]. URL : http://erasmusplus.org.ua/en/news/1162-ects-user-guide-2015-in-english-and-ukrainian-languages-are-available-in-e-format.html

4. Керівникам вищих навчальних закладів: лист МОН України від 28.04.2017 No1/9-239. [Електронний ресурс]. URL : https://udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/List-MON-1-9-239-vid-28-04-2017-zrazok-OP-bakalavr.pdf

5. Класифікатор професій – 2026. [Чинний, зі змінами, внесеними 14.04.2026]. URL : https://www.buhoblik.org.ua/kadry-zarplata/trudoustrojstvo/3978-klasifikator-profesij.html

6. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365). [Електронний ресурс]. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/365-2021-%D0%BF#Text

7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 27.03.2025 №512 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.05.2026 №760).

[Електронний ресурс]. URL : https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/2026/05/metodicni-zmini.pdf

8. Національна рамка кваліфікацій. Додаток до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519). [Електронний ресурс]. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text

9. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 № 686. [Електронний ресурс]. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1013-24#Text

10. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800. [Електронний ресурс]. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text

11. Порядок присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. № 1223 «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту». [Електронний ресурс]. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1223-2024-%D0%BF#Text

12. Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1021. [Електронний ресурс]. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1021-2024-%D0%BF#Text

13. Про затвердження Зміни № 10 до національного класифікатора ДК 003:2010 (Наказ Міністерства економіки України від 25 жовтня 2021 року № 810). [Електронний ресурс]. URL : https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0810930-21#Text

14. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ № 1225 від 29.08.2024 р.), Міністерства освіти і науки України. [Електронний ресурс]. URL : https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity

15. Рекомендації для експертів Національного агентства стосовно акредитації освітніх програм третього рівня вищої освіти (додаток до «Методичних рекомендацій для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми»). URL: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/

16. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.02.2022 №286-р «Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки». [Електронний ресурс]. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text

17. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації / авт.: В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова; за ред. В. Г. Кременя. Київ: НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с. URL: http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/metodrada/Rozroblennya_osv_program.pdf

18. Роз'яснення щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми: методичний посібник. [Електронне видання] / А. Бутенко, Г. Денискіна, О. Єременко, О. Книш, І. Сімшаг, О. Требенко. Київ : Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2024. 127 с. [Електронний ресурс]. URL : https://bit.ly/4gG5Yki

19. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). Київ: ТОВ «ЦС», 2015. 32 с. [Електронний ресурс]. URL : https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf

20. Указ Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» (від 30.09.2019 №722/2019). [Електронний ресурс]. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text

21. International Standard Classification of Education: Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) – Detailed field descriptions. [Електронний ресурс]. URL : https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235049

Гарант освітньої програми,
кандидат географічних наук,
доцент кафедри географії та методики її навчання Оксана СЕМЕГЕН

Програма схвалена на засіданні
кафедри географії та методики її навчання
Протокол №__ від __ _____ 2027 року

Завідувач кафедри географії та методики
її навчання доктор географічних наук, професор Леся ЗАСТАВЕЦЬКА

Програма затверджена вченою радою
географічного факультету
Протокол №__ від __ _____ 2027 року

Голова вченої ради факультету Андрій КУЗИШИН

В. о. керівника навчально-наукового
центру якості освіти Ольга ПЕЖИНСЬКА

Освітня програма рекомендована до впровадження вченою радою
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Протокол №__ від __ _____ 2027 р.

Учений секретар університету Галина ДРАПАК